

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 2 czerwca 1978 r.

w sprawie komitetów kontroli społecznej.

W celu podniesienia rangi kontroli społecznej jako ważnej formy udziału obywateli w rządzeniu, istotnego elementu wychowania obywatelskiego oraz instrumentu poprawy efektywności gospodarowania i walki ze zjawiskami społecznie negatywnymi, na podstawie art. 81d ustawy o radach narodowych (Dz. U. z 1975 r. Nr 26, poz. 139, z 1977 r. Nr 11, poz. 44 i z 1978 r. Nr 14, poz. 61) stanowi się, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Każda rada narodowa stopnia wojewódzkiego powołuje wojewódzki komitet kontroli społecznej.

2. Każda rada narodowa stopnia podstawowego powołuje odpowiednio miejski, dzielnicowy, gminny komitet kontroli społecznej lub komitet kontroli społecznej miasta i gminy.

3. Rady narodowe powołują komitety kontroli społecznej, zwane dalej „komitetami”, w ciągu trzech miesięcy od dnia wyborów do rad narodowych.

4. Kadencja komitetu upływa z dniem powołania nowego komitetu przez nowo wybraną radę narodową.

§ 2. Prezydium rady narodowej w ramach bieżącego nadzoru nad działalnością komitetu:

- 1) zatwierdza okresowe plany pracy komitetu, zapewniając ich zharmonizowanie z planami pracy rady narodowej, jej prezydium i komisji,
- 2) organizuje ściśle współdziałanie między komisjami rady narodowej a komitetem,
- 3) ocenia okresowo wpływ pracy komitetu na podnoszenie efektywności kontroli społecznej i udziela w tym zakresie pomocy komitetowi,
- 4) opierając się na informacjach komitetu, rozpatruje ujawnione w wyniku kontroli społecznej zjawiska negatywne, wymagające skutecznego przeciwdziałania, a w miarę potrzeby przedstawia radzie narodowej projekt stosownej uchwały.

5) może udzielać komitetowi zaleceń dotyczących kierunków tematyki kontrolnej oraz zakresu i trybu pracy komitetu,

6) rozpatruje sygnały o kwestionowanych postanowieniach komitetu,

7) w uzasadnionych wypadkach występuje do rady narodowej o dokonanie zmian w składzie komitetu.

II. Organizacja i skład komitetów.

§ 3. 1. W skład komitetów wchodzi od 9 do 65 osób. Liczba tych osób nie powinna być mniejsza niż:

1) dla wojewódzkiego komitetu	— 40,
2) dla miejskiego komitetu stopnia podstawowego w mieście liczącym ponad 100 tys. mieszkańców oraz dla dzielnicowego komitetu	— 30,
3) dla gminnego komitetu	— 9,
4) dla pozostałych komitetów	— 15.

2. Rada narodowa na wniosek swojego prezydium ustala liczebność komitetu i powołuje komitet w składzie: przewodniczący, 1—3 zastępców przewodniczącego oraz członkowie komitetu.

3. Po rozpatrzeniu wniosku przedstawionego przez prezydium rada narodowa podejmuje uchwałę ustalającą imienny skład komitetu.

§ 4. Prezydium rady narodowej przedstawiając radzie projekt uchwały w sprawie powołania komitetu:

- 1) proponuje na przewodniczącego komitetu jednego z zastępców przewodniczącego rady narodowej albo innego działacza cieszącego się na danym terenie szczególnym autorytetem,
- 2) na członków komitetu proponuje co najmniej po jednym przedstawicielu każdej stałej komisji rady narodowej oraz posiadające prawa wyborcze do rady na-

rodowej osoby spośród kandydatów zaproponowanych przez kierownictwa organizacji politycznych, społecznych i samorządowych odpowiedniego stopnia,

3) uwzględnia odpowiednią reprezentację miejscowych instancji partii i stronnictw politycznych, komitetu Frontu Jedności Narodu, związków zawodowych, organizacji kobiecych i młodzieżowych, spółdzielczości, samorządu robotniczego, rolniczego i mieszkańców miast i wsi, jak również wprowadzenie w skład Komitetu doświadczonych działaczy kontroli społecznej.

§ 5. 1. Pracą komitetu kieruje jego przewodniczący przy pomocy swoich zastępców.

2. Przewodniczący komitetu reprezentuje komitet w stosunkach z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi oraz pełni funkcję rzecznika kontroli społecznej na terenie działania rady narodowej.

3. Przewodniczący komitetu nie będący zastępcą przewodniczącego rady narodowej bierze udział w posiedzeniach prezydium rady narodowej na prawach członka prezydium.

§ 6. 1. Komitet może powołać swoje prezydium, w skład którego wchodzi: z urzędu przewodniczący komitetu i jego zastępcy oraz członkowie powołani przez komitet ze swego grona.

2. Obsługę komitetu zapewnia biuro rady narodowej lub pracownicy wyznaczeni do obsługi rady narodowej podporządkowani jej przewodniczącemu.

III. Kierunki działania i zadania komitetów.

§ 7. Komitety, uwzględniając zadania i samodzielność działających dotychczas organów kontroli społecznej, powinny im wytyczać podstawowe kierunki i metody działania w celu zintegrowania przedsięwzięć podejmowanych w ramach kontroli społecznej, zapewnienia ich tematycznej ścisłości z najbardziej odczuwalnymi na danym terenie potrzebami społecznymi oraz udzielać pomocy przy egzekwowaniu słusznych zaleceń pokontrolnych.

§ 8. 1. Podstawowym zadaniem komitetu jest wpływanie na prawidłowość i skuteczność działania wszystkich działających organów kontroli społecznej na danym terenie, ze szczególnym zwróceniem uwagi na:

- 1) organy kontroli społecznej organizowane lub powoływane przez związki zawodowe, jak kontrola jednostek handlu, gastronomii i usług, kontrola przestrzegania cen czy też działalności służby zdrowia zakładów przemysłowych,
- 2) kontrolę społeczną z ramienia samorządu mieszkańców miast i wsi,
- 3) kontrolę społeczną sprawowaną przez samorząd robotniczy nad jakością i warunkami pracy, jej wynikami oraz ochroną mienia społecznego,
- 4) kontrolę w spółdzielczości, zwłaszcza sprawowaną przez komisje rewizyjne rad spółdzielni i komitety członkowskie,
- 5) kontrolę sprawowaną przez organizacje społeczne.

2. W ramach współdziałania ze związkami zawodowymi komitety wpływają na włączanie załóg pracowniczych do aktywnego udziału w ujawnianiu i eliminowaniu zjawisk negatywnych.

§ 9. 1. Miejskie i dzielnicowe komitety powinny się koncentrować na ujawnianiu i eliminowaniu ujemnych zjawisk, szczególnie w zakresie:

- 1) kształtowania stosunków między administracją a obywatelami,
- 2) działalności przedsiębiorstw i placówek handlu, gastronomii i usług,
- 3) jakości artykułów rynkowych i ich asortymentu,
- 4) zaopatrzenia i wykorzystania środków produkcji w zakresie gospodarki żywnościowej,
- 5) budownictwa mieszkaniowego, łącznie z jakością i terminowością przekazywania mieszkań oraz budownictwa towarzyszącego,
- 6) gospodarki komunalnej i mieszkaniowej,
- 7) ochrony zdrowia oraz opieki nad dziećmi i ludźmi starszymi,
- 8) działalności szczególnie szkodliwej dla środowiska naturalnego.

2. Gminne komitety (miast i gmin) powinny uwzględnić problematykę określoną w ust. 1 i odpowiednio do miejscowych warunków oraz koncentrować się na prawidłowości gospodarowania ziemią, zaopatrzenia rolników w środki produkcji oraz wielostronnego wspierania inicjatyw służących wzrostowi produkcji rolnej, zwiększenia jej towarowości, jak też organizacji skupu i zbytu produktów rolnych i realizowania uprawnień przysługujących rolnikom.

§ 10. 1. Działalność wojewódzkich komitetów powinna koncentrować się przede wszystkim na programowaniu głównych zadań i ocenie skuteczności kontroli społecznej na terenie województwa oraz podejmowaniu działań wykraczających poza możliwości komitetu stopnia podstawowego.

2. W szczególności do zadań wojewódzkich komitetów należy:

- 1) upowszechnianie najlepszych doświadczeń komitetów stopnia podstawowego,
- 2) organizowanie współpracy z organami, organizacjami i instytucjami, których działalność obejmuje szerszy teren niż jednostki podziału terytorialnego stopnia podstawowego,
- 3) oddziaływanie na jednostki kooperujące, których zaniedbania zakłócają produkcję lub zaopatrzenie na terenie miast i gmin,
- 4) występowanie, na podstawie wniosków komitetów stopnia podstawowego lub własnych spostrzeżeń, do właściwych organów i instytucji o zmianę przepisów lub zarządzeń, które nie odpowiadają wymaganiom prawidłowego zarządzania i zaspokajania potrzeb ludności,
- 5) przedstawianie radzie narodowej lub jej prezydium wniosków wynikających z ujawnionych przez kontrolę społeczną problemów o szczególnym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, wymagających pilnego rozwiązania.

§ 11. Do zadań komitetów należy analizowanie informacji o wadliwej działalności organów i instytucji państwowych, gospodarczych, spółdzielczych i społecznych, a także jednostek gospodarki nie uspołecznionej

§ 12. Opierając się na wytycznych rady narodowej i zaleceniach jej prezydium, wnioskach radnych, planach pracy poszczególnych organów kontroli społecznej, opiniach obywateli oraz analizie problematyki skarg, jak też na własnych spostrzeżeniach, komitety opracowują okresowe plany pracy, określając w nich główne dziedziny i sfery działalności, zasługujące na szczególną uwagę kontroli społecznej.

§ 13. 1. W wypadkach uzasadnionych szczególnym interesem społecznym komitet może zlecić przeprowadzenie określonych kontroli zespołom kontroli społecznej tworzone przez uprawnione do tego organizacje lub komitety samorządu mieszkańców, jak też powołać doraźne zespoły kontrolne złożone z osób reprezentujących różne formy kontroli społecznej.

2. Zespoły przeprowadzające kontrole zleczone przez komitet przedstawiają mu wnioski z tych kontroli do rozpatrzenia.

§ 14. 1. Komitety podejmują działalność koordynacyjną zmierzającą do zharmonizowania planów i bieżącej działalności różnych organów i form kontroli społecznej, zapewniając:

- 1) objęcie kontrolą społeczną wszystkich dziedzin działalności gospodarczej, usługowej, socjalnej i administracyjnej, mającej znaczenie dla ludności,
- 2) eliminowanie zbędnej wielokrotności kontroli społecznej.

2. Wykonując zadania koordynacyjne komitety w szczególności:

- 1) udzielają wytycznych w sprawie ogólnych kierunków działania kontroli społecznej na swoim terenie,
- 2) zwołują narady koordynacyjne,
- 3) mogą zwracać się o przedstawienie planów pracy poszczególnych organów kontroli społecznej oraz informacji o ich działalności,
- 4) w miarę potrzeby zalecają przeprowadzenie określonych kontroli,
- 5) mogą zalecać przeprowadzenie wspólnych kontroli przez różne organy kontroli społecznej,
- 6) w sprawach mających zasadnicze znaczenie dla interesów miejscowej ludności lub realizacji planów społeczno-gospodarczego rozwoju danego terenu mogą domagać się od organów kontroli społecznej nadesłania kopii wniosków i zaleceń pokontrolnych,
- 7) występują do władz nadrzędnych nad tymi organami kontroli społecznej, których koordynowanie napotyka trudności.

3. Przewidziane w ust. 2 zalecenia mogą dotyczyć tylko takich zadań, dla których otrzymujący zalecenie organ kontroli społecznej jest właściwy.

§ 15. 1. Organy kontroli społecznej mogą występować do prezydium rady narodowej o spowodowanie zmiany postanowienia komitetu, jeżeli jest ono sprzeczne z powierzonymi im funkcjami kontrolnymi.

2. Wystąpienia, o których mowa w ust. 1, mogą być kierowane także przez organy nadrzędne nad zainteresowanym organem kontroli społecznej.

IV. Zasady i tryb prowadzenia działalności kontrolnej.

§ 16. 1. Poszczególne organy kontroli społecznej działają na zasadach i w trybie określonych przez przepisy, na których podstawie zostały utworzone.

2. Zespoły określone w § 13 przeprowadzają kontrole w składzie co najmniej trzech osób, działając na podstawie zbiorowego upoważnienia wystawionego imiennie dla wszystkich jego członków i określającego przedmiot, zakres i czas trwania kontroli oraz jednostki, w których kontrola ma być przeprowadzona. Jednym z członków zespołu może być członek komitetu.

3. Kierownicy kontrolowanych jednostek obowiązani są zapewnić kontrolerom społecznym pomoc potrzebną do wykonania ich zadań kontrolnych.

§ 17. 1. Zespoły kontrolne przewidziane w § 13 uprawnione są w związku z wykonywaniem kontroli do wstępu do pomieszczeń i obiektów jednostki kontrolowanej oraz do żądania okazania dokumentów i złożenia wyjaśnień, jak też zabezpieczenia niezbędnych dowodów; art. 35 ust. 2 ustawy o radach narodowych stosuje się odpowiednio.

2. Z wyników kontroli sporządza się protokół w co najmniej dwóch egzemplarzach, które podpisują członkowie zespołu oraz kierownik jednostki kontrolowanej i osoba, której dotyczą ustalenia kontroli. Kierownik ten lub dana osoba może złożyć zastrzeżenia do poszczególnych ustaleń protokołu, jeżeli zaś odmówi podpisania go, dokonuje się o tym wzmianki w protokole.

§ 18. 1. Wszystkie organy i kierownicy jednostek kontrolowanych, otrzymując wnioski kontroli społecznej, obowiązani są udzielać na nie konkretnych, wyczerpujących i rzetelnych odpowiedzi w określonym terminie, informując o podjęciu odpowiednich działań w celu usunięcia nieprawidłowości ujawnionych przez kontrolę.

2. Termin udzielenia odpowiedzi na wniosek komitetu powinien wynosić przynajmniej 7 dni od otrzymania wniosku, chyba że komitet zażąda niezwłocznego udzielenia doraźnych wyjaśnień.

3. W razie nieuwzględnienia wniosku kontroli społecznej należy powiadomić o przyczynach nieuwzględnienia zainteresowany organ kontroli społecznej, komitet oraz swoją jednostkę nadrzędną.

V. Umacnianie skuteczności kontroli społecznej.

§ 19. 1. Wszystkie organy i jednostki państwowe, gospodarcze, spółdzielcze oraz organizacje społeczne i organy samorządu jednostek gospodarki nie uspołecznionej obowiązane są zapewnić komitetom pomoc potrzebną dla realizacji ich zadań, zwłaszcza w zakresie umacniania skuteczności kontroli społecznej.

2. Zmierzając do umacniania skuteczności kontroli społecznej komitety:

- 1) organizują współdziałanie organów kontroli społecznej z państwowymi i politycznymi organami kontroli,
- 2) inicjują działalność profilaktyczną dla eliminowania źródeł występujących zjawisk negatywnych oraz ustalają programy tej działalności,
- 3) rozpatrują informacje terenowych organów administracji państwowej, kierowników zjednoczeń i przedsiębiorstw oraz innych instytucji o realizacji skierowanych do nich lub jednostek im podległych wniosków pokontrolnych,
- 4) w razie sygnałów od poszczególnych organów kontroli społecznej o niestosowaniu się do ich wniosków i zaleceń pokontrolnych domagają się wyjaśnień od

władz nadrzędnych nad skontrolowanymi jednostkami, a uznając wyjaśnienia za niezadowolające występują o wydanie odpowiednich zarządzeń,

- 5) w miarę potrzeby występują do właściwych organów o podjęcie niezbędnych działań zapewniających likwidację źródeł skarg obywateli oraz innych nieprawidłowości, ustalonych przez kontrolę społeczną,
- 6) występują do właściwych organów o pociągnięcie do odpowiedzialności osób winnych zaniedbań lub naruszenia obowiązków albo zachowania się zagrożonego sankcją karną lub karno-administracyjną.

3. Komitety współdziałają z organami kontroli państwowej, resortowej, spółdzielczej i samorządowej oraz organami ścigania, w miarę potrzeby występują do właściwego organu o przeprowadzenie określonej kontroli albo do właściwej instytucji o dokonanie analiz lub ekspertyz i przedstawienie wynikających z nich wniosków.

§ 20. 1. Komitety oceniają prawidłowość reagowania przez wszystkie organy i instytucje państwowe, gospodarcze, spółdzielcze i społeczne oraz jednostki gospodarki nie uspołecznionej na krytykę, w tym krytykę prasy, radia lub telewizji, stwierdzając lekceważący stosunek do krytyki domagają się od nich wyjaśnień, a w miarę potrzeby występują do ich jednostek nadrzędnych o wyciągnięcie względem winnych określonych konsekwencji.

2. Wystąpienie do jednostek nadrzędnych jest obowiązkiem w razie ujawnienia lekceważącego stosunku do krytyki ze strony radnych.

§ 21. Komitety informują instancje polityczne i władze państwowe o ujawnionych w wyniku kontroli społecznej zjawiskach negatywnych o szczególnym znaczeniu.

§ 22. 1. Sprawy bieżące, wymagające szybkiej interwencji, podejmuje w imieniu komitetu rzecznik kontroli społecznej.

2. W szczególności rzecznik podejmuje bezpośrednio interwencję w razie pilnej potrzeby reagowania na odmowę zastosowania się do wniosków i zaleceń pokontrolnych organów kontroli społecznej. Adresat interwencji może odmówić uwzględnienia jej tylko w wypadku, gdy jednocześnie wystąpi do prezydium rady narodowej, wymieniając przesłanki podważające zasadność interwencji.

3. Rzecznik kontroli społecznej przyjmuje od ludności informacje o wadliwej działalności organów i instytucji państwowych, gospodarczych, spółdzielczych i społecznych oraz jednostek gospodarki nie uspołecznionej lub wnioski zmierzające do usprawnienia tej działalności i może nadać tym sprawom bieg, gdy szczególny interes społeczny wymaga bezpośredniej interwencji rzecznika.

4. Interwencja w wypadku określonym w ust. 3 oraz w sprawach ujawnionych przez rzecznika z urzędu może polegać na:

- 1) wystąpieniu do właściwego organu administracji państwowej o wszczęcie postępowania w celu usunięcia stanu niezgodnego z prawem lub interesem społecznym, a w wypadkach gdy dopuszczają to obowiązujące przepisy postępowania — o doprowadzeniu do zmiany lub uchylenia decyzji ostatecznej,
- 2) zwróceniu się o wydanie przez terenowy organ administracji państwowej odpowiednich zarządzeń lub wykorzystaniu przezeń posiadanych uprawnień względem pracowników zaniedbujących obowiązki służbowe,

3) wykorzystaniu środków masowego przekazu w celu oczyszczenia obywatela lub instytucji przed opinią publiczną z niesłuszných zarzutów,

4) skierowaniu sprawy, gdy charakter jej to uzasadnia, do właściwego organu kontroli, Prokuratury lub Milicji Obywatelskiej albo do kolegium do spraw wykroczeń lub do innego organu uprawnionego do nakładania kar.

5. Rzecznik kontroli społecznej korzysta przy wykonywaniu swoich zadań z pierwszeństwa w przyjęciu przez terenowe organy administracji państwowej oraz kierowników innych jednostek państwowych, gospodarczych i spółdzielczych.

§ 23. 1. W razie ujawnienia przez kontrolę społeczną zaniedbań lub naruszeń obowiązków komitet lub w jego imieniu rzecznik kontroli społecznej może:

- 1) udzielić osobie za to odpowiedzialnej ostrzeżenia, jako wyrazu społecznego potępienia,
- 2) wystąpić do właściwego organu o ukaranie w drodze służbowej lub dyscyplinarnej, zawieszenie w czynnościach służbowych, zwolnienie z zajmowanego stanowiska lub rozwiązanie umowy o pracę z winy pracownika,
- 3) podać do wiadomości publicznej nie kwestionowane fakty świadczące o uchybieniu pracownika, przez udostępnienie ich załodze danego zakładu pracy, organizacji, do której pracownik należy, albo właściwemu organowi samorządu mieszkańców,
- 4) podjąć działania określone w § 22 ust. 4 pkt 4.

2. Komitet lub rzecznik kontroli społecznej może przekazać również sprawę do rozpatrzenia organizacji społecznej lub sądowi społecznemu albo też innej tego rodzaju instytucji.

§ 24. Komitety podejmują działania służące podniesieniu w miejscowym środowisku rangi i autorytetu zespołów i aktywistów, zaangażowanych w działalność kontroli społecznej.

VI. Szczególne uprawnienia członków komitetów oraz kontrolerów społecznych.

§ 25. 1. Funkcje członka komitetu pełnione są honorowo i w zasadzie poza godzinami pracy.

2. Członkowie komitetu przed podjęciem swych funkcji składają ślubowanie. Przy wykonywaniu czynności kontrolnych korzystają z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

3. Prezydium rady narodowej obowiązane jest wziąć członka komitetu w obronę przed niesłusznymi konsekwencjami związanymi z jego działalnością.

§ 26. 1. W razie pełnienia czynności w godzinach pracy do członków komitetów mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące radnych w zakresie zwalniania z pracy przez zatrudniającego ich zakład, z zachowaniem za czas zwolnienia prawa do wynagrodzenia jak za urlop wypoczynkowy.

2. Do członków komitetów mają również odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące radnych w zakresie diet i należności związanych z wyjazdem.

3. Uspołecznione zakłady pracy obowiązane są przed wypowiedzeniem członkowi komitetu stosunku pracy uzyskać na to zgodę właściwego prezydium rady narodowej.

4. Uspołecznione zakłady pracy obowiązane są niezwłocznie powiadomić prezydium rady narodowej o każdym wypadku rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku pracy z członkiem komitetu. Przepis § 25 ust. 3 stosuje się wówczas odpowiednio.

5. Przepisy o świadczeniach w razie wypadku przy pracy, rozciągnięte na radnych, mają też zastosowanie do członków komitetów wykonujących czynności kontrolne.

§ 27. Komitety nadają szczególnie wyróżniającym się zespołom i aktywistom kontroli społecznej dyplomy uznania, a w odniesieniu do najbardziej zasłużonych aktywistów komitety występują do prezydium rady narodowej z prośbą o nadanie im odznaki honorowej lub odznaczenia państwowego.

§ 28. 1. Przepisy § 25—27 mają odpowiednie zastosowanie do członków zespołów określonych w § 13.

2. Do kontrolerów społecznych określonych w art. 81c ust. 5 ustawy o radach narodowych, a nie objętych przepisem ust. 1 niniejszego paragrafu, mają zastosowanie następujące zasady:

- 1) komitet obowiązany jest wziąć kontrolera w obronę przed niesłusznymi konsekwencjami związanymi z jego działalnością,
- 2) uspołecznione zakłady pracy obowiązane są przed wypowiedzeniem kontrolerowi stosunku pracy uzyskać na to zgodę komitetu,
- 3) uspołecznione zakłady pracy obowiązane są niezwłocznie powiadomić komitet o każdym wypadku rozwiązania bez wypowiedzenia stosunku pracy z kontrolerem; przepis pkt 1 stosuje się wówczas odpowiednio.

VII. Ogólny nadzór nad komitetami.

§ 29. Ogólny nadzór nad komitetami sprawuje Rada Państwa i rady narodowe stopnia wojewódzkiego.

§ 30. 1. Rada Państwa rozpatruje okresowo sprawozdania składane przez wojewódzkie komitety; może też żądać sprawozdania od komitetu stopnia podstawowego.

2. Rada Państwa udziela komitetom wytycznych służących usprawnieniu ich pracy i zapewnieniu jej efektywności, jak również podniesieniu rangi i skuteczności działania całego systemu kontroli społecznej.

§ 31. Rada Państwa rozpatruje skargi i wnioski dotyczące działalności komitetów oraz funkcjonowania systemu kontroli społecznej. Do udzielania odpowiedzi na te skargi i wnioski może upoważnić Szefa Kancelarii Rady Państwa.

VIII. Przepisy końcowe.

§ 32. 1. Powołanie przez rady narodowe komitetów po wejściu w życie niniejszej uchwały powinno nastąpić w okresie do dnia 6 września 1978 r.

2. Rada narodowa uchwała regulamin organizacji pracy komitetu opierając się na ramowym regulaminie stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, dostosowując go do miejscowych warunków i potrzeb.

3. Regulamin powinien być uchwalony na tej samej sesji, na której następuje powołanie komitetu.

§ 33. Rada narodowa utworzona w czasie kadencji wskutek zmian w podziale terytorialnym powinna powołać komitet w ciągu trzech miesięcy od dnia otwarcia swojej pierwszej sesji.

§ 34. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*

Załącznik do uchwały Rady Państwa
z dnia 2 czerwca 1978 r. (poz. 69).

RAMOWY REGULAMIN ORGANIZACJI PRACY KOMITETÓW KONTROLI SPOŁECZNEJ

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Pracami komitetu kontroli społecznej, zwanego dalej „komitetem”, kieruje jego przewodniczący przy pomocy swoich zastępców.

2. Komitet liczący co najmniej 20 osób może powołać swoje prezydium w składzie 5—9 osób, określając jego zadania i uprawnienia, zwłaszcza w zakresie bieżących spraw, które prezydium może w imieniu komitetu załatwiać w okresie między jego posiedzeniami.

§ 2. Wojewódzki, miejski, dzielnicowy komitet i komitet miasta i gminy może na wniosek swego przewodniczącego powołać ze swego grona zastępców rzecznika kontroli społecznej do bieżącego pełnienia tej funkcji w zakresie powierzonych problemów. Przewodniczący komitetu może jednak zawsze określić sprawy z tego zakresu, których załatwienie wymaga jego aprobaty.

§ 3. W miarę potrzeby komitet może tworzyć ze swego grona niestałe zespoły problemowe, określając zakres spraw powierzonych każdemu z nich oraz tryb ich pracy. W uzasadnionych wypadkach do pracy w zespołach mogą być włączeni specjaliści.

§ 4. Rada narodowa zobowiązuje terenowy organ administracji państwowej do zapewnienia komitetowi odpowiednich środków materialno-technicznych, jak również etatów niezbędnych do obsługi komitetu.

II. Metody działania.

§ 5. 1. Komitet ustala, jakie formy kontroli społecznej występują na jego terenie oraz jakie rodzaje kontroli społecznej nie zostały utworzone przez upoważnione do tego organizacje.

2. Na podstawie ustaleń dokonanych zgodnie z ust. 1 komitet:

- 1) bada, na jakie trudności natrafiają działające organy kontroli społecznej, i podejmuje odpowiednie interwencje,
- 2) wpływa na uruchomienie nie działających jeszcze na danym terenie rodzajów kontroli społecznej, które uważa za potrzebne.

§ 6. 1. Dla bieżącego inspirowania kontroli społecznej komitet analizuje informacje o wadliwej działalności organów i instytucji państwowych, gospodarczych, spółdziel-

czych i społecznych, a także jednostek gospodarki nie uspołecznionej, oraz opracowuje wnioski zmierzające do likwidowania zjawisk negatywnych, jak również udziela wytycznych w sprawie ogólnych kierunków działania kontroli społecznej na danym terenie.

2. W wypadku uzasadnionym potrzebą zharmonizowania działalności poszczególnych organów kontroli społecznej przez bezpośrednie omówienie zasad ich współdziałania komitet zwołuje ich przedstawicieli na naradę koordynacyjną.

§ 7. W wypadkach uzasadnionych szczególnym interesem społecznym komitet zleca przeprowadzenie odpowiednich kontroli zespołom kontroli społecznej, utworzonym przez upoważnioną do tego organizację, albo powołuje doraźne zespoły kontrolne złożone z osób reprezentujących różne formy kontroli społecznej.

§ 8. 1. Komitet rozpatruje sygnały organów kontroli społecznej o niedostatecznej skuteczności ich wniosków i zaleceń pokontrolnych oraz podejmuje odpowiednie interwencje.

2. Komitet, którego oddziaływanie na poszczególne organy kontroli społecznej natrafia na trudności, kieruje odpowiednie wystąpienie do ich władz nadrzędnych.

§ 9. W ramach współdziałania z organami kontroli politycznej, państwowej, resortowej, spółdzielczej i samorządowej oraz z organami ścigania komitet w szczególności:

- 1) zaprasza przedstawicieli zainteresowanych organów na swoje posiedzenia lub posiedzenia swojego prezydium albo do udziału w naradach organizowanych z przedstawicielami organów kontroli społecznej,
- 2) sygnalizuje im ważniejsze zjawiska negatywne, ujawnione przez kontrolę społeczną,
- 3) w porozumieniu z przewodniczącym rady narodowej może zwoływać narady z ich przedstawicielami,
- 4) wykorzystuje ich wnioski i ustalenia kontrolne dla wytyczania kierunków kontroli społecznej,
- 5) korzysta z ich pomocy przy organizowaniu instruktażu dla przedstawicieli kontroli społecznej,
- 6) w miarę potrzeby występuje do odpowiednich organów o skontrolowanie spraw księgowo-finansowych, gospodarki materiałami, surowcami i energią, ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia mienia społecznego, racjonalnego wykorzystania maszyn i urządzeń albo o przeprowadzenie innej kontroli fachowej.

§ 10. Rozwijając działalność profilaktyczną, komitet w szczególności:

- 1) inicjuje badania nad źródłami zjawisk negatywnych,
- 2) wpływa na podjęcie działań mających przyczynić się do likwidowania występujących nieprawidłowości i złych nawyków utrzymujących się na danym terenie,
- 3) występuje do rady narodowej, jej prezydium lub terenowego organu administracji państwowej z wnioskami o podjęcie określonych przedsięwzięć profilaktycznych,
- 4) wykorzystuje pomoc instancji politycznych oraz organizacji społecznych w zakresie przeprowadzenia prac wyjaśniających.

§ 11. Na podstawie wyników swojej działalności komitet sporządza i przedstawia radzie narodowej co najmniej raz w roku sprawozdanie zawierające uwagi o zaspokajaniu potrzeb ludności przez działające na jego tere-

nie instytucje, respektowaniu praw obywateli w działalności aparatu państwowego, gospodarczego, spółdzielczego i społecznego oraz o skuteczności środków zastosowanych w celu likwidacji ujawnionych braków i niedociągnięć.

§ 12. Komitet stopnia podstawowego, uznając, że określone oddziaływanie wykracza poza jego możliwości, kieruje odpowiedni wniosek do wojewódzkiego komitetu.

III. Posiedzenia komitetu.

§ 13. 1. Komitet działa kolegialnie, podejmując postanowienia na swoich posiedzeniach, a w zakresie określonym w swoim regulaminie organizacji pracy — przez swojego przewodniczącego, jego zastępców (prezydium), zastępców rzecznika kontroli społecznej, a także przez poszczególnych członków, jeżeli komitet powierzył im określone zadanie do wykonania.

2. Niezwłocznie po uchwaleniu przez radę narodową regulaminu organizacji pracy komitetu prezydium rady narodowej wyznacza termin jego pierwszego posiedzenia, zapewnia doreczenie osobom powołanym w skład komitetu pism o ich powołaniu wraz z tekstem regulaminu i zawiadomieniem o terminie posiedzenia.

3. Otwarcia pierwszego posiedzenia dokonuje przewodniczący rady narodowej w okresie dwu tygodni od zamknięcia sesji, na której rada narodowa powołała komitet.

§ 14. 1. Posiedzenia komitetu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał.

2. Kolejne posiedzenia zwołuje i ustala projekt porządku dziennego przewodniczący komitetu po konsultacji ze swoimi zastępcami lub z prezydium komitetu, jeżeli zostało powołane.

3. Na posiedzenia komitetu zaprasza się przedstawicieli zainteresowanych tematyką obrad państwowych organów kontroli i ścigania oraz terenowego organu administracji państwowej.

4. Przewodniczący komitetu może też zaprosić na posiedzenie inne osoby.

5. O terminie i tematyce swego posiedzenia komitet stopnia podstawowego zawiadamia wojewódzki komitet, a ten ostatni — Kancelarię Rady Państwa.

§ 15. Komitet może odbywać posiedzenie wyjazdowe, jeżeli jego tematyka przemawia za celowością omówienia jej w określonym środowisku miejscowym.

§ 16. 1. Corocznie na pierwszym swym posiedzeniu komitet uchwała swój plan pracy, przekazując go do zatwierdzenia prezydium rady narodowej. Na polecenie prezydium rady narodowej lub z własnej inicjatywy komitet może też uchwalać kwartalne plany pracy.

2. Plan pracy określa tematykę kolejnych posiedzeń i ich orientacyjne terminy. W planie pracy należy również wymienić ważniejsze zadania, przewidziane dla poszczególnych ogniw komitetu (§ 13 ust. 1 regulaminu).

3. Przy opracowywaniu planu należy uwzględnić w szczególności:

- 1) zadania wynikające dla komitetu z udzielonych mu wytycznych i zaleceń oraz z planu pracy rady narodowej i jej organów,

- 2) potrzeby efektywnego likwidowania szczególnie dotkliwych na danym terenie zjawisk negatywnych,
- 3) uzasadnione wnioski otrzymane od organów kontroli.

4. Przy opracowywaniu planu pracy wojewódzkiego komitetu należy również mieć na względzie wnioski otrzymane od komitetów stopnia podstawowego o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza ich możliwości.

5. Pod koniec każdego z kolejnych posiedzeń w ciągu roku należy rozważyć potrzebę uzupełnienia planu pracy określonymi sprawami, które wystąpiły w związku z bieżącą działalnością komitetu.

§ 17. 1. Na posiedzeniu przewodniczy przewodniczący komitetu lub zastępca pełniący jego obowiązki.

2. Postanowienia mogą zapadać na posiedzeniu tylko w obecności co najmniej połowy składu komitetu. W braku quorum należy przerwać posiedzenie do czasu, w którym można zapewnić dostateczną frekwencję.

3. Postanowienia zapadają na posiedzeniu w głosowaniu jawnym; przy równości głosów przeważa głos przewodniczącego obrad.

§ 18. 1. Z każdego posiedzenia komitetu sporządza się zwięzły protokół. Postanowienia przewidujące wystąpienia na zewnątrz powinny stanowić załączniki do protokołu, podpisane przez przewodniczącego obrad.

2. Odpis protokołu z posiedzenia komitetu stopnia podstawowego należy wraz z załącznikami przesłać w terminie 7 dni wojewódzkiemu komitetowi, a z posiedzenia wojewódzkiego komitetu — Kancelarii Rady Państwa.

IV. Przewodniczący komitetu.

§ 19. 1. Kierując pracami komitetu przewodniczący komitetu w szczególności:

- 1) zapewnia przygotowanie materiału na kolejne posiedzenia,
- 2) zwołuje posiedzenia komitetu i na nich przewodniczy oraz czuwa nad prawidłową realizacją zapadłych postanowień,
- 3) reprezentuje komitet w stosunkach z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi oraz może zlecać poszczególnym członkom komitetu wykonywanie określonych czynności, związanych z tą funkcją,
- 4) zapewnia dostarczanie członkom komitetu informacji potrzebnych do prawidłowego realizowania ich funkcji,
- 5) dokonuje podziału zadań między swoimi zastępcami,
- 6) w razie utworzenia prezydium komitetu zapewnia przygotowanie jego posiedzeń, zwołuje je i na nich przewodniczy oraz czuwa nad prawidłową realizacją zapadłych postanowień,
- 7) w razie utworzenia zespołów problemowych zapewnia bieżący nadzór nad ich działalnością,
- 8) w ramach upoważnień udzielonych mu przez komitet podejmuje czynności w jego imieniu,
- 9) w nagłych wypadkach w okresie między posiedzeniami komitetu podejmuje niezbędne czynności, zdając z nich sprawę komitetowi na jego najbliższym posiedzeniu.

2. Piśmienne wystąpienia na zewnątrz w imieniu komitetu mogą być podpisywane wyłącznie przez przewodniczącego komitetu lub jego zastępcę.

§ 20. Przewodniczący komitetu utrzymuje stały kontakt z przewodniczącym rady narodowej oraz referuje na posiedzeniach prezydium rady narodowej sprawy wymagające zajęcia stanowiska przez prezydium.

§ 21. 1. Udzielone przez komitet upoważnienia dla zespołów, o których mowa w § 7, wystawia przewodniczący komitetu lub upoważniona przezeń osoba ze składu komitetu.

2. Przewodniczący komitetu jest w zakresie merytorycznym przełożonym służbowym pracowników obsługujących komitet.

V. Rzecznik kontroli społecznej.

§ 22. 1. Przewodniczący komitetu realizuje funkcje rzecznika kontroli społecznej, określone w uchwale Rady Państwa w sprawie komitetów kontroli społecznej.

2. W razie powołania przez komitet zastępców rzecznika kontroli społecznej (§ 2) przewodniczący komitetu czuwa nad prawidłowym realizowaniem powierzonych im zadań, a w zakresie nie określonym przez komitet powierza im doraźne zadania.

§ 23. 1. Na wniosek rzecznika kontroli społecznej komitet ustala zasady pełnienia z ramienia komitetu dyżurów przez członków komitetu w określonych dniach i godzinach.

2. Dyżurujący nie będący rzecznikiem lub jego zastępcą obowiązany jest po zakończeniu dyżuru zreferować rzecznikowi lub właściwemu jego zastępcy wszystkie sprawy, które w czasie dyżuru zostały mu przedstawione; sprawy wymagające nagłej interwencji należy referować w miarę możliwości niezwłocznie.

3. Dyżurujący informuje przybywających, że instytucja skarg i wniosków działa nadal na dotychczasowych zasadach, a w razie wniesienia ich do komitetu zostają one skierowane do organu właściwego do ich rozpatrzenia w myśl Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Jeżeli jednak charakter sprawy przedstawionej dyżurującemu wskazuje na potrzebę interwencji ze względu na interes społeczny lub rażące naruszenie praw obywatela, dyżurujący obowiązany jest zreferować ją rzecznikowi kontroli społecznej.

VI. Członkowie komitetu.

§ 24. 1. Członkowie komitetu obowiązani są aktywnie uczestniczyć w posiedzeniach komitetu i posiedzeniach prezydium, jeżeli zostali doń powołani, wykonywać zadania zlecane im przez komitet lub jego przewodniczącego oraz sygnalizować wszelkie przejawy marnotrawstwa i nie dbalstwa.

2. Szczególne uprawnienia członków komitetu określa uchwała Rady Państwa w sprawie komitetów kontroli społecznej.

§ 25. 1. Osoby wchodzące w skład komitetu nie są uprawnione do przeprowadzania indywidualnych kontroli.

2. Komitet może wyznaczyć swego członka do udziału w zespole kontrolnym, o którym mowa w § 7 regulaminu.

§ 26. 1. Przewodniczący rady narodowej wystawia członkom komitetu pisma o ich powołaniu w jego skład,

2. Każda osoba wchodząca w skład komitetu składa na ręce przewodniczącego rady narodowej następujące ślubowanie: „Ślubuję uroczyście aktywnie uczestniczyć w pracach komitetu kontroli społecznej, ściśle przestrzegać rzetelności przy kontrolach i okazanego mi zaufania nigdy nie zawieść”.

§ 27. 1. Poważne naruszenie obowiązków lub zachowanie się sprzeczne z godnością członka komitetu powoduje odwołanie go przez radę narodową.

2. Odwołanie następuje na wniosek prezydium rady narodowej, które umożliwia członkowi złożenie wyjaśnień.

VII. Zespoły przeprowadzające zleczone kontrole.

§ 28. Zespoły, o których mowa w § 7, mogą przeprowadzać kontrole w składach co najmniej trzyosobowych, na podstawie udzielonego im zbiorowego upoważnienia.

§ 29. 1. Jeden egzemplarz protokołu z przeprowadzonej kontroli pozostawia zespół w jednostce kontrolowanej, drugi zaś przekazuje przewodniczącemu komitetu, załączając w miarę potrzeby dodatkowe wnioski, na których pod-

stawie komitet decyduje o środkach mających eliminować ujawnione zjawiska negatywne.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności dotyczyć zwrócenia się do właściwego organu o wyciągnięcie konsekwencji wobec winnych zaniedbań lub naruszenia obowiązku, o wstrzymanie czynności, których wykonanie byłoby wyraźnie niecelowe albo sprzeczne z prawem, zasadami prawidłowej gospodarki lub zasadami współżycia społecznego, albo też podjęcia określonych przedsięwzięć profilaktycznych.

§ 30. 1. Szczególne uprawnienia członków zespołów określa uchwała Rady Państwa o komitetach kontroli społecznej.

2. Członkowie zespołów nie będący członkami komitetu przed podjęciem po raz pierwszy działalności kontrolnej zleczonej przez komitet składają przewodniczącemu komitetu następujące oświadczenie pisemne: „Zobowiązuję się obowiązki kontrolera społecznego wypełniać sumiennie i starannie oraz ściśle przestrzegać rzetelności przy kontrolach”.